

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

Egyes szám ára 2 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetések árszabály szerint.

Fogház-misszió.

Hogy a pécsi nagygyűlésnek lélekemelő napjai mily sok hasznos működésnek lettek megindítóivá, azt tán felesleges is mondanunk.

Ezek közül kiváló elismerést érdemel azon magasztos eszme kivitele, amely a Katholikus Növédő Egyesület nevéhez fűződik.

A nővédelemnek igen fontos része a fogház-misszió. Ez az az eszme, amelynek a derék egyesület Pécsset szöszlőjévé szegődött.

Első pillanatban tán idegenszerűnek tetszik ez a gondolat, mert hát a legtöbb ember csak megvetéssel tud a fogház lakóiról megemlékezni. De mi az Ur Jézus életét nézzük, aki számtalanszor adta szeretetének tanujelét a bűnösök iránt, és haláltusája közepett sem feledkezett meg a jobblatorról, akinek töredelmes bűnbánatát látva, megígérte számára a paradicsomot.

Vajjon ezen szerencsétlen lelket mi indította a bűnbánatra? Ugyebár az a szeretet, amely az Ur Jézus szívéből áradt reá!

A Katholikus Növédő Egyesület budapesti tagjai is ezen krisztusi szeretettől áthatva kezdtek meg működésüket az ugynevezett gyűjtőfogházban. S hála a jó Isten kegyelmének, fáradozásait szép siker koronázza.

Megható, hogy mily örömmel fogadják a fogház lakói a közéljük menő hölgyeket. Egy kis leereszkedéssel és jóakarattal mily hamar meglehet nyerni bizalmukat, és ennek segítségével a csüggedés helyett az Ur Jézus végtelen irgalmában bizó hitet önteni lelkükbe.

A szeretet a kulcs, amely szívüket megnyitja. Igen, az emberbaráti szeretet melege a szegény bűnös teremtések elfásult szívébe új életerőt önt, és képessé teszi őket azon nagy és nemes elhatározásra, hogy őszintén megbánván előbbi tévedéseiket, a becsület és tisztesség ösvényére lépnek.

Mint a Katholikus Növédő Egyesület tagja én is kétizben tettem látogatást a fogházban. Nem tagadom, az első alkalommal kissé félénk voltam, de midőn másodsor mentem hozzájuk, és nagy örömmel üdvözöltek a legszebb köszöntéssel: „Dicsértessék az Ur Jézus Krisztus,“ csodálatos melegség járta át szívemet.

Leültem közéjük, hogy befejezett munkáikat átvegyem és ujakat osszak

ki nekik. Ekközben élénk beszélgetés fejlődött ki köztünk, amely alatt észrevétlenül a legőszintebben elmondották, hogy miként jutottak a lejtőre, szóval olyan dolgokat is, amiket bírják előtt talán sohasem vallanának be.

Hat rabnő lakott együtt. Legjobban sajnáltam közöttük azt az alig 18 éves leányt, akit többszörös betörésért 2 és fél évre ítélték.

A fogház-misszió áldásos működése egy új eszme megvalósítására buzdította a Kath. Növédő Egyesületet. Most t. i. egy menhely felállításán dolgozik.

A cél az, hogy otthonra találjon a kiszabadult rabnő és minden szerencsétlen, elhagyatott nő, akiket csak a krisztusi szeretet menthet meg a teljes elzülléstől.

Mily fönséges gondolat az elbukottakat felemelni, hogy az Üdvözítő keresztjéhez vezessük őket. A kereszt tövében majd megnyugszik az a vergődő lélek, ha a szenvedő Istenembert látja, aki emberré lett, szenvedett és meghalt, hogy bennünket megváltson és üdvözítsen.

Fel tehát az apostolkodás lelket nemesítő munkájára! Aki szánalmat érez a szerencsétlenek iránt, jöjjön a fogházakba, hogy az eltévelyedett lelkeket visszavezessük Krisztushoz, a földi boldogság és az örök üdvösség forrásához!

Ugy legyen.

Sz. R.

Ne járjunk olyan sörcsarnokokba, vendéglőkbe és kávéházakba, hol a BÁCASKAI NAPLÓT nem találjuk.

Az I. kerület képviselő-jelöltje.

Az első kerületnek van már képviselő-jelöltje: *Gyelmis Gerő.*

Meg vagyunk róla győződve, hogy oly jelöltet találtak benne, aki méltóan képviselheti Magyarországot harmadik városa első kerületét. Eddigi a köztéren tanúsított munkásságával közbizalmat, közszeretetet vívott ki magának s törhetetlen politikai hitvallásnál fogva pedig a központ most csakis őt ajánlhatta a választóknak.

A képviselőház elnöke leirt Szabadka központi választmányához. Leiratában felszólítja a központi választmányt, hogy az első kerületben megejtendő képviselő választásra minél előbb tegye meg az intézkedéseket.

Ennek következtében Biró Károly dr., polgármester a központi választmányt holnap, szombaton délután négyóra egybehívta.

A római városi tanács a vallásoktatás ellen. Rómából írják nekünk. A római városi tanács az elmúlt napokban Ernesto Nathan polgármester elnökletével ötvenegy szóval három ellen kimondotta a vallásoktatásnak az iskolákból való kizárását. A vatikán hivatalos lapja, az „Osservatore Romano“ ebből az alkalomból a következőket írja: „A világ azt hihetné, hogy ez a határozat megfelel a római nép kívánságának. Ellenkezőleg, Róma lakossága a szabadkőműves városi tanácsal éppen nem ért egyet. Ernesto Nathan és társai eddig rövid kormányzatuk alatt két határozattal jellemezték szellemüket és törekvéseiket. Először a temetésektől tiltották el az egyházi asszisztenciát, most pedig a népiskolákból üzik ki a vallásoktatást.“ A Corriere d'Italia szintén a városi tanács határozata ellen foglal állást s hangsúlyozza, hogy ez a határozat nem a rómaiak akaratának kifejezése, hanem a szabadkőművesek vallásgyűlöletének erőszakos fogása. — Nem valószínű, hogy míg a világ áll, még egyszer zsidó üljön Róma polgármesteri székében. Róma lakosságának javarésze felháborodva kíséri figyelemmel Nathan tépkekedéseit. És a magyarországi zsidó lapok nem átalították annak idején azt hazudni, hogy a pápa meg van elégedve Nathan ur személyével.

A betegsegélyző bajai.

Azt hittük, hogy a szabadkai betegsegélyző ügye. — egész a hetijárulékok és a napi tápdíjak erejéig, — rendben van. Ugy értesülünk azonban, hogy az orvos-viszály újra felütötte a fejét. A szabad orvosválasztás kísérlet megint.

Hogy értik ezt a kérdést? Mi azt hisszük, hogy csak a következőképpen érthető. Minden beteg tag mehet ahhoz az orvoshoz, akihez akar. Igen, vagy nem?

Nos hát, hogy ezen ügyben elfoglalt álláspontunkból engedjünk, kijelentjük, hogy azon esetben, ha az orvos szabad megválasztását így értelmezik, ez ellen kifogásunk nincs egy esetben: ha ugyanis az orvosok követeléseiket jóval lejjebb szállítják s ha a legszigorubb intézkedést, a legszigorubb eljárást teszik lehetővé azok ellen, akik a szaktársakat egyik vagy másik orvoshoz kényszerítik, szóval a beteg-zubringereket bedutyizzák. Mert hát olyan a világ, hogy még erre is gondolni kell.

Azonban megkövetelendő ezen esetben az is, hogy azon orvos, akihez a legtöbb beteg jár, a legtöbb jutalmat is kapja fáradságáért. A gyógykezelt mindenegyes beteg részéről bizonylat állítandó ki neki, amelyet évnegyedenként vagy havonként bevált a betegsegélyző pénztár. Ez az egyedüli igazság.

Amde ugy halljuk, hogy az orvos szabad megválasztásának elve ezen feltételek mellett nem igen tetszik. És itt lóg ki a lóláb. Azt akarják, hogy a betegsegélyző valamennyi tagja után járó összeg beadását az orvos-szövetségnek s ez osztaná azt föl az orvosok között egyenlő részben.

Hát ez oly képtelen igazságtalanság, hogy még csak egyetlenegy percig sem fo-

gadható el már csak azért sem, mert képzetlenségnek tartjuk, sőt megengedhetetlennek tartjuk, hogy a betegségyógyítók ne közvetlenül az orvosokkal, hanem az orvos szövetséggel érintkezzenek, amelynek talán nem is minden egyes orvos tagja s talán éppen az nem tagja, akihez a segélypénztár betegeinek tulnyomó része bizalommal viseltetik.

Szóval az orvos szabad megválasztásának terve oly ellentéteket teremt, amelyek el nem simíthatók és amelyek a legnagyobb igazságtalanságokat és egyenetlenkedéseket szülik majd. A szabad orvosválasztás kérdésének erőszakolása azon alapon, amelyen eddig Szabadkaó kontemplálják oly látszattal bir, mintha az orvosszövetség akarná a szövetségen kívül álló orvosokat a szövetségbe való belépésre kényszeríteni, vagy mintha valami más, nem egyenes uton elérhető cél lebegne a kérdés erőszakolásának gondolatában. Lehet, hogy akik a kérdést erőszakolják jóhiszeműek, de hát akik piszkálják őket, vajjon ezekben meg van-e a jóhiszeműség?

Egyelőre csak ennyit, mert a kérdésre, fontosságánál fogva még vissza kell térnünk.

Országgyűlés. Justh Gyula elnökölt. A napirend előtt Nagy Emil indítványára került a sor, amelyben óhajtja, hogy a házszabályrevízióra vonatkozó javaslat napirendre tűzessék. A többség, és pedig óriási többség a napirendre tűzés mellett szavazott. Nagy után Bizony Lajos szólt föl személyes kérdésben. Ezután az ujoncjavaslatot tárgyalták.

Politikai helyzet. A politikai helyzetben megint ugyanevezett változás állott be. Gróf Andrássy Gyula még tegnap az ülés alatt felkereste Lengyel Zoltánt s hozzászabban tárgyalta vele azokról a feltételekről, melyek mellett a disszidensek abban hagyják az ujoncjavaslatok ellen való akciójukat. A tegnapi értekezletnek ma folytatása volt és ebben Farkasházy Zsigmond is résztvett. Meg is egyeztek abban, hogy a disszidensek nem szólnak fel most már az ujoncjavaslatoknál s nem gördítenek akadályokat a fejadó eltörléséről, az erdélyi birtokrendezésről és a bírói és ügyészi szervezet módosításáról szóló javaslatok elfogadása elé. Ennek fejében a delegáció ülései alatt szünetel a képviselőház s a végleges házszabályrevízió előkészítésére szűkebb bizottságot küldenek ki, melyben a disszidensek is képviselve lesznek. A választói reformról szóló javaslatot a belügyminiszter rövidesen, talán már egy hónap múlva beterjeszti. A meg egyezés folytán ma félóra alatt elintézték mind a két ujoncjavaslatot. A változott helyzetet az ülés előtt Justh Gyulánál tartott értekezlet is megbeszélte. Ezen Návay Lajos alelnök, gróf Andrássy Gyula, Wekerle Sándor, Kossuth Ferenc és Jekelfalussy Lajos miniszterek és résztvettek.

H I R E K.

Tájékoztató.

Január 25. A függetlenségi kör bálja a Pest-szálloda összes termeiben.

Január 26. Mészáros Béla felolvasása a katolikus legényegyletben a katolikus vallásról és a szociálistizmusról.

Február 1. A m. á. altisztek és szolgák országos nyugdíjpótló és segélyező egyesülete Szabadka fiókegyesületének táncmulatsága a Hungária disztermében.

Február 1. A m. á. v. műhelyi alkalmazottak bálja a Pest-szálloda összes termeiben.

Február 8. A magyar királyi posta és távirat altisztek és szolgák táncvigalma a Hungária disztermében.

A bajai főispán és polgármester. Egyik bajai lap megírta, hogy Ambrozovics Lajos bajai főispán lemondott méltóságáról. Közölte azt is, hogy Hegedüs Aladár polgármester is megváltik állásától és helyét dr. Rajk Aladár foglalja el. Egy másik ba-

jai ujság ezen hirre vonatkozólag a következőket írja. „Illetékes felhatalmazás alapján kijelentjük, hogy a „Bajai Független Hírlap”-nak azon hire, hogy dr. Ambrozovics Lajos főispán 6 méltósága állását otthagyni és képviselő óhajtana lenni, a valóságnak meg nem felel. Epoly valótlán említett ujságnak azon hire is, hogy dr. Hegedüs Aladár polgármester nyugdíjba megy és helyét dr. Rajk Aladár országgyűlési képviselő foglalná el.”

A kath. sajtóegyesület céljaira a kalocsai egyházmegyéből a következők adományoztak: Fejér Gyula apátplébános (Zombor) 50 kor., Hümpfner Alajos plébános (Orszállás) 25 kor., Vidákovics Pál plébános (Nemesmilitics) 20 kor., Kuts Endre plébános (Csonoplya) 25 kor., Schauer Ferenc plébános (Kerény) 55 kor., Kürtössy Antal plébános (Bácskertes) 25 kor., Litvay Péter hitelemző (Zombor) 6 kor., Kleszner Nándor hitelemző (Zombor) 10 kor., Wittmann Imre és Schoblocher György segédlelkészek (Bezdan) 6-6 kor., Agatity Boldizsár, Kanyó Tamás, Kanyó Gyula zombori segédlelkészek 10-10 kor., Veres Mihály segédlelkész (Csonopla) 10 kor., Szendelbach János segédlelkész (Kerény) 6 kor., Hegedüs Benjamin káplán (Monostorszeg) 10 kor., Nagy Béla plébános (Monostorszeg) 20 kor., Eigl József apátplébános (Futak) 50 kor., Mihalovits Endre plébános (Temerin) 50 kor., dr. Amon Pál kanonokplébános (Ujvidék) 50 kor., Futó Ferenc plébános (O-Kér) 20 kor., Nagy Mátyás plébános (Csurog) 10 kor., Probojcsévics Antal segédlelkész (Zsablya) 5 kor., Loncsár Péter segédlelkész (Temerin) 5 korona.

Meglesznek-e a választások? A holnapi közgyűlésre egy egész csomót tisztviselő választás van kitűzve. Kérdés azonban, megejtik-e a választásokat, mert Bezeredy István, főispán betegen fekszik az ágyában. Ha betegsége megakadályozná a közgyűlésen való megjelenésben, úgy a választásokat elhalasztják.

Ruffi Pál felolvasása. Erdekes felolvasása lesz a szabad liceumnak vasárnap délután fél hat órakor, a főgimnázium disztermében. Ruffi Pál, belügyminiszteri tanácsos elévülhetetlen érdemeket szerzett magának a magyar gyermekvédelem terén. Erről fog felolvasni, s felolvasása érdekes kell, hogy legyen azért is, mert ő az, akinek elméletileg, mint tapasztalatilag a gyermekvédelem terén legalaposabb ismeretei vannak.

Kápolna Rákóczy emlékére. Budán a Rózsadomb lejtőjén II. Rákóczi Ferenc fejedelem dicső emlékének megörökítésére emlékkápolnát építenek. Az alapját már lerakták a remek épületnek. Az építő bizottság élén Kohl Medárd püspök áll, aki serényen buzgólkodik, hogy a díszes épület mielőbb átadható legyen hivatásának. A templom freskóit, melyek a vallásos fejedelem életéből örökítenek meg jeleneteket. dr. Fraknoi Vilmos c püspök, nagyváradi kanonok készített nagy bőkezűséggel. A templom építési költségeit pedig közadakozásból fedezik, hogy ahhoz a nemzet minden fia hozzájárulhasson. Az építő bizottság Szabadka városát is felkérte, hogy az emlékkápolna céljaira adakozzon.

A hazai iparcikkek beszerzési forrása. Cróf Apponyi Albert kultuszminiszter a hazai ipar fellendítése céljából a hazai iparcikkek beszerzési forrásainak jegyzékét tegnap azzal küldte meg a királyi tanfelügyelőségnek, hogy azokat oly tanítók közt ossza szét, kik a közönségre ipari szükségleteik beszerzésénél befolyást tudnak gyakorolni.

Kedélyes estély. A szabadkai nyomdások kedélyes estélye vasárnap este nyolc órakor kezdődik a Spitzer-féle vendéglő helyiségeiben. Egy műsor ára 40 fillér.

A szabadkai m. kir. posta távirat altisztek és szolgák 1908. évi február hó 8-án szombaton a Hungária disztermében a szabadkai Kossuth szobor alapja javára zártkörű táncvigalmat rendeznek. Belépti díj személyenként egy korona, családjeggy négy személyre három korona. Kísérő anyák belépő díjat nem fizetnek. Felülfizetések kö-

szönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Eljegyzés. Freund János cservenkai tanító eljegyezte Hesz Erzsébet kisasszonyt.

A torna a főgimnáziumban. Igen üdvös rendelet lépett életbe a helybeli főgimnáziumban. Kiadta ugyanis a főigazgató azon rendeletet, miszerint minden diák tekintse szigorú kötelességének a tornaruhák beszerzését. Gyorsan beszerzték a szükségletet tehát. Matkovics tanár fáradozásainak sikerült végre három hénap után a városi tanácsnál elérnie, hogy a por ellen a tornaterem padlóját beolajozzák. Ami az egészséget illeti, meg kell említeni, hogy ezelőtt, az a nagymennyiségű por, mely tornázás alatt a tüdőbe szívódott, nagy hátrányára volt a tanulók egészségének s a tornaruhák használása előtt a kimelegedett diákság a hűs levegőn veszélyeztetve volt. Bezeg Angliában, ahol a torna a főtantárgyak egyike, (mert testtel fejlődik a lélek) ott nagy gondot fordítanak a testi nevelésre. De a torna ellen itt sem lehet panasz, mert a szabadkai főgimnázium még eddig a legtöbbször tért haza a diadalmi zászlóval az országos tornaversenyéről. Most is bizton nézünk elé e versenyeknek, annál is inkább, mivel a tornatanár egészsége teljesen helyreállt.

Elhagyott feleség. Szomorú történet, egy sötét lap abból a nagy gyászbetűs könyvből, mely a küzdelmes lét ezerféle buját-baját oly ijesztő mód írja le. Uszleber Ferenc — írja kunbajai levelezőnk — géplakatos s kovácmester volt Kunbaján. Tulépte már a harmincat s talán negyven felé gázol. A község lakói mind józan, szorgalmas, becsületes munkásembernek ismerték. Meg volt a maga szegénysége s elég jól élt esküdt feleségével egészen a múlt hónapig. Hej! Csak az a sok rossz ujság, meg a gózkocsi ne volna! Amaz oly szépen kitanít a hűtlenségre, emez meg röpké szárnyon visz oda, hol új párra találhat az ember. Egy szép reggelen eltávozott a kovács. Azt tudták, hogy tán a városba rándult vásárolni valamit. Tán azt adta ürügyül aszszonyának is. Várták estig, másnap reggelig de csak nem jött vissza. Hanem érkezett helyette egy levél, hideg, szeretetlen szókkal, hogy a férjürem más valahol, a szerelmében éli világát szebb, jobb asszonnyal, mint a milyen a megcsalt volt. „Ne is törje magát! Soha sem is szeretet!” — írta a levélben. A kétségbeesett, elhagyott asszony sietve sietett utána, hogy elszakassza amatától, de hiába. Most fűhöz-fához kapkod segítségért, adná vissza az ő volt urát, kit hűtlensége dacára is szeret, szeretni fog a sirig. Nem hisszük, hogy sikerülni fog visszszakapni őt, mert: Hej! csalfa a férfi szive, nincs, ki ismerje azt!

Egy zombori nyomdatulajdonos fizetéképtelensége. Bosnyák Ernő zombori nyomdatulajdonos másfél évvel ezelőtt nagyszabású s a modern nyomdaipar követelményeinek megfelelő nyomdát rendezett be. Az üzemhez villanyt vezetett be. Anyagi viszonyai azonban nem állottak arányban az igénybe vett hitel nagyságához; s minthogy az üzletmenet is kívánni valót hagyott fenn, a napokban kénytelen volt fizetéképtetenséget jelenteni.

Névmagyarosítás. A magyar királyi belügyminiszter kiskoru Zweig Margit bajai lakos családi nevének „Agai”-ra kért átváltoztatását megengedte.

Öngyilkossági kísérletek. Kiss Györgyné, földbirtokosné, vasárnap egy hete öngyilkossági szándékból szerencsika oldatot ivott. Allapota életveszélyes. — Keli János ötvenhatéves napszámos, ma, öngyilkossági szándékból, felakasztotta magát. Még idejében levágták a kötélről és a kórházba szállították.

Rejtélyes gyilkosság. Mármaroszigetről táviratozzák: Huszton ma hajnalban összeszurkálva találták Paál Béla 25 éves szolgabírói irnokot. Haldokolva szállították lakására. A rejtélyes ügyben folyik a nyomozás.

A bíróválasztás utójátéka.

— Saját tudósítónktól. —

Béreg, január 22.

Megesett a bíróválasztás Béregen és lett a vége, ősi szokás szerint, nagy áldomás a falu egyik korcsmájában. Ilyenkor persze az ellenfél is kibékül. A békülés szándéka vezette tehát azt a sokacot is a korcsmába, aki ellenfele volt a megválasztott bírónak, de elbukott.

Békességesen együtt idogáltak, miközben az öreg jegyző is belépett az áldomászó taborába, amelyben feltűnt neki a bukott bíró aspiráns is, akivel úgy látszik, nam birt rokonszenvezni. Csakhamar megtalálta az alkalmat az összekocanásra, minek az lett a vége, hogy jegyző és bukott jelölt, szintén ősi szokás szerint, elverték egymást.

A jegyző dühöngve ugrott a korcsma ajtaja felé s rámutatva, felszólította a bukott jelöltet, hagyná el a korcsmát. Emez hidegvérrel válaszolt.

— Nyissa ki az ajtót, majd azután kimegyek.

A haragos jegyző a másik pillanatban kitárta az ajtót, de a nyíláson nem csak a sokac, hanem ő is kirepült, mert magával rántotta a bukott, a kiutasító jegyzőt.

Ez volt az epilógusa a béregi választásnak, nagyobb épülésére a béregieknek s nagyobb dicsőségére a régi szokásnak, az áldomás ivásnak. Hogy lesz-e folytatása az ügynek a bíróság előtt? Ezt majd a jövő mondja meg.

Krécsi A. Nándor

könyvkereskedése elfogad

előfizetéseket

minden bel- és külföldi folyóiratokra,
• • • napi- és divatlapokra • • •

az eredeti hirdetett áron.

A vőlegény kabátja.

Ma délelőtt operettbe illő jelenet játszódott le az anyakönyvi hivatalban. Dél előtt féltizenegy órakor már együtt volt a násznép, az örömszülők, násznagyok, koszorulányok és köztük a piruló menyasszony, aki folyton a földre tekintett, mint aki kerülni akarja a kíváncsiak profán tekintetét. Csak a vőlegény hiányzott még. A tekintetek izgatott várakozással szegződtek az ajtóra, míg nagy sokára felpattant. Belépett a vőlegény vékony tavaszi kabátban, dideregve, de kezében hatalmas, remek virágsokorral, amelyet menyasszonyának nyújtott. Az anyakönyvvezető már megakarta kezdeni a szertartást, mikor az anyós dühösen rákiáltott vejére:

— Hol a téli kabát?
— Nincs.
— Látom. Hol van?
— Otthon.

— Hazudsz. En nem engedem, hogy a lányom übercigeressel esküdjön. Mit szólna a világ, ha látná, hogy az én lányom vőlegénye januárban kiskabátban esküszik.

— Bánja is azt a világ, mama, hagyja békén a vőlegényemet — szól közbe a kis menyasszony.

— De bizony bánom én, ha a világ meg te nem bánod. Szaladjon haza a téli kabátért.

— Nincs etthon.
— Hát hol van?
— A zálogházban.

A násznép meglepődve néz össze, az anyós szemei vésztojáslóan villognak s csak a menyasszony huzódik a vőlegény mellé. Az anyós nyelve meggendül:

— Aztán hogy került zálogba? A lumpolásért, ugy-e?

— Nem. A menyasszonyomnak akartam csokorral kedveskedni, azért tettem zálogba.

A kis menyasszony szerelmes simulással huzódott az übercigereshez, az anyós elhallgatott, az anyakönyvvezető pedig összeadta a fiatal párt.

Ne köhögj!! Igen ám, de muszáj. Ki mondja azt neked? Végy egy üveg Illés-féle törvényesen védett utifü kóvat, amely a legbiztosabb szer köhögés, rekedtség s mellfájás ellen, még a legmakacsabb eseteknél is. Az Illés-féle utifü kivonattól három-négy nap alatt úgy elmúlik a köhögés és egyéb bajai, mintha soha sem lettek volna. Hála és köszönőiratok az egész országból. — **Ára üvegenként 1 korona.** — Kapható a készítőnél: **Ill. ILLES ANTAL** vörös kereszt gyógytárban Szabadkán, Eötvös-utca (bankpalota, régi posta helyén). Megrendelések vidékre utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközöltetnek. 185-29

SZINHÁZ.

Kornevillei harangok.

Az operette második előadása nem egészen sikerült. Aradi Aranka nagyobb foku rekedtsége miatt énekszámait alig bírta elénekelni. Játéka sem volt oly pajzán, mint első este. B. Szabó József is némi kedvetlenséget tapasztaltunk. Sólyom Márton érces tenorját, ugyszintén Déssi Alfréd, kiváló Gáspár apóját nagyon megtapsolták.

Műsor:

Szombat: Kerülő ut.
Vasárnap délután: Sárga csikó. (fél-helyárakkal).
Vasárnap este: Varázskeringő.

Hol szerezzük be szükségleteinket!

Képeskönyvek, ifjusági iratok, díszmunkák, imakönyvek, levélpapírok dobozokban, író- és rajzszerek legalkalmasabban beszerezhetők

HEUMANN MÓR

::: könyv-, papír- és írószerekkereskedésében :::
Szabadkán, főtér, Szentháromsággal szemben.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Kőrömczy Ernő. 35

Amaz azonban kiszakította magát kezei közül, s szó nélkül a faképnél hagyta. Akkor aztán gyorsan végigsietett a tekervényes utcákon egészen a templomig, hol a fekete Madonna előtt megtörtén, kimerülten hullott térdre.

Ez egy szombatreggelen történt, de másnap Gaetanot viszontlátta újra. Gyönyörű holdfényes est köszöntött be, s ilyenkor Diamante apraja-nagyja népes csoportokban hullámszik föl-alá a korzón. Don Ferrante háznépe is az utcára sietett, hol azonnal ismerősökre akadt. Palmeri lovag Donna Elizához csatlakozott, Sindaco Voltaro pedig Don Ferrantet fűzte karjára, hogy a közelgő választásokról beszélgesse vele.

Gaetano Donna Micaela oldala mellé állt, mert tudni akarta, hogy megfogadta-e tanácsát

— Nos, félbehagyta az oltárterítőt himzését? — kérdezte tőle.

Donna Micaela azt felelte, hogy biz ő tegnap is szorgalmasan dolgozott rajta.

— De hisz ezzel csak önmagának árt, Donna Micaela!

— Most már egyre megy, Don Matteo. Igyekezett elmaradni a többiektől, mert négy szemközt akart valamit beszélni vele. Amikor a Porta Aetnához ért, lekanyarodott az útról; áthaladtak a kapún, s azokat a sétányokat rötták most végig, melyek a Monte Chiaro pálmálgetei közt futnak körös-körül

Ott, a népes emberforgatagban, az utcán ki sem beszélhették volna magukat. Ha Diamante népe hallotta volna, mit beszélt Signorina, bizonyára kisöprűzték, vagy kérekbe törték volna.

Azt kérdezte Gaetanótól, hogy jól szemügyre vette-e már a fekete Madonnát ott a templomban. O is csak tegnap látta a teljes mivoltában. Ott állt az egyik sötét szegletben, úgy, hogy még senki sem nézhetette meg közvetlen közelről. Az alak egészen sötét és erős rácsoszat zárja körül. Senki sem tudná pontosan leírni.

Ma azonban Donna Micaela tisztán látta maga előtt. Ma a Madonna ünnepe volt, s előhúzták rejtekéből. A padozat, s a kápolna falai fehér mandulavirággal voltak beszórva, a szobor is ott állt a magas oltár fölött pompás virágdíszsel hintve körül.

Mikor azonban megpillantotta a szobrot, majd kővé vált a réműlettől. Mert hisz amit látott, az nem volt a Madonnaképe. A ki előtt ő oly sokszor esdekelt, nem az Istenanya képe! Ah teremtő szent atyám! Milyen szégyen! Mily csalódás! Való-zinűleg valami régi istennő szobra. Aki már ilyen látott, percig sem kételkedhetett rajta. Fejét nem korona ékesíté, hanem harci sisak; karjára nem kised, hanem paizs simúlt. Lehetett Pallas Athene, de semmi esetre a szelid Madonna. Oh nem!

S Diamante lakói ily képet tiszteltek eddig! Hogy épen itt kellett egy ily pogány szobrot állítani fel! De ez még nem minden. Mert az a kép fertelmes csúnya alkotás. Ocska, silány kontármű az egész.

Ah! Az a sok ezer hálaírat ott a falon mennyire félrevezette az embert! Hogy az a számtalan legenda, mely szájról-szájra járt volna, üres dajkamese volt csupán! O maga is három álló hétig mily buzgón könyörgött előtte! Most már tudja, hogy miért nem nyert meghallgatást. Hisz ez nem is Madonna, nem a jószágos Szűz képe!

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

K. E. Kunbaja. Igen, a regényről beszél. Az Alkotmányban. Katholikus sajtóegyesület központi irodája, Budapest VIII. Szentkirályi-utca 28.

Figyelem! Aki bármi ingó vagy ingatlant eladni vagy bérbeadni, venni vagy bérbe venni szándékozik, valamint

pénzkölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá magán egyenlekről vagy cégekről és vállalatokról

hiteltudósítást

(információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég- és élet-

biztosításokat

kötni,

hirdetéseket

hírlapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

iratni.

fuvarleveleket

díjtöbblet vagy késedelmi kártérítés meg-reklamálása végett felülvizsgáltatni kíván és végül

pénzbeszedéseket

(inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

az Általános Forgalmi és Hiteltudósító intézet

törvénytől függetlenül bejegyzett céghez

VII. kör, Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben,

::: (Tulajdonos: Malusev Sándor.) :::

ahol mindennemű megrendelés és megbízás a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás mellett eszközöltetik.

Meghívás.

Az Első Bajmoki Takarékpénztár Részvénytársaság

Bajmokon, 1908. évi február hó 9-én délután 3 órakor az intézet helyiségében tartandó

VI. évi rendes közgyűlésére

a takarékpénztár részvényesei tisztelettel meghívottnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzleti évről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A mérleg bemutatása és a nyereség felosztása feletti határozathozatal.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
5. Az igazgatóság tagjai közül sor szerint kilépő 5 igazgatósági tag, leköszönés folytán megürült 1 igazgatósági tag megválasztása.
6. Esetleges indítványok, melyek az alapszabályok 15. §-a értelmében tételnek.

A mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekinthető s nyomtatott példányokban a t. részvényesek rendelkezésére bocsájtatik.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni s szavazati jogukat személyesen vagy meghatalmazott által gyakorolni óhajtják, sziveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 10 §-a értelmében az intézet pénztáránál Bajmokon, vagy a Délvidéki Közgazdasági banknál Szabadkán a közgyűlést megelőző napig letétbe helyezni; a letett részvényekről kiadott elismervény, a közgyűlésen való részvételre igazoló jegyül szolgál.

Bajmokon, 1908. évi január hó 15-én.

Az igazgatóság.

Tartozik				Mérleg-számla.				Követel						
1	68	Pénztár számlának	11395 65					1	1	Részvénytőke számlától			200000	—
2	6	" Kunbaján	8624 80	20020	45			2	32	Tartaléktőke számlától			28591	58
3	71	Váltó számlának	1007817 55					3	70	Betét számlától	450215	86		
4	2	" Kunbaján	70186 —	1078003	55			4	1	" Kunbaján	41922	29	492138	15
5	72	Jelzálogkölesön számlának		68888	—			5	80	Hetibetét számlától			17209	24
6	34	Előlegkölesön számlának		3131	66			6	79	Viszontleszámitolt váltók számlától			586135	24
7	63	Folyó számlának		131907	94			7	74	Osztalék számlától			104	—
8	62	Kezességi kölesön számlának		1407	05			8	76	Tőkekamatadó számlától	1136	67		
9	33	Értékpapír számlának		52876	—			9	10	" Kunbaján	120	56	1257	23
10	58	Ovásdíj számlának	118 87					10	64	Részvényátíratási díj számlától			38	70
11	13	" Kunbaján	55 —	174	52			11	31	Tiszteletdíjak számlától	710	—		
12	36	Értékpapír kamat számlának		966	60			12	12	" Kunbaján	601	—	1311	—
13	17	Berendezés számlának	1377 —					13	26	Átmeneti kamat számlától	9921	61		
14	8	" Kunbaján	1300 —	2677	—			14	12	" Kunbaján	1171	15	11092	76
15	26	Átmeneti kamatszámának		4982	23			15	63	Folyó számlától			9506	97
16	37	Hátralékos	1317 01					16		Veszt.-nyereség-számla nyereségért	18532	60		
17	20	" kamat Kunbaján	360 —	1677	01			18		" " " Kunbaján	794	54	19327	14
				1366712	01								1366712	01

Tartozik				Veszteség-nyereség-számla.				Követel						
1	77	Betétkamat számlának	21176 06					1	73	Váltókamat számlától	73341	32		
2	9	" Kunbaján	2132 50	23308	56			2	2	" Kunbaján	6344	45	79685	77
3	56	Viszontleszámitolt kamat számlának		29619	84			3	66	Jelzálogkölesön kamat számlától			5103	77
4	69	Költség számlának	9893 42					4	67	Előleg " " "			209	22
5	7	" Kunbaján	3043 79	12437	21			5	61	Kezességi " " "			180	74
6	78	Adó számlának		6409	44			6	51	Késedelmi kamat számlától	951	52		
7	76	Tőkekamatadó számlának	2117 61	2330	86			7	16	" " " Kunbaján	8	39	959	91
8	10	" Kunbaján	213 25					8	11	Folyó kamat számlától			1954	33
9	31	Tiszteletdíjak számlának	710 —	1311	—			9	36	Értékpapír kamat számlától			1204	40
10	11	" Kunbaján	701 —					10	75	Jutalék és díjak számlától	4772	49		
11	17	Berendezés számlának	153 —	453	—			11	4	" " " Kunbaján	1472	55	6245	04
12	8	" Kunbaján	300 —	740	31			12	64	Részvényátíratási díj számlától			196	—
13	17	Folyó kamat számlának						13		Nyeremény áthozatal az 1906. évről			198	18
14		Mérleg-számla nyereségért	18532 60										95937	36
15		" " " Kunbaján	794 54	19327	14									
				95937	36									

Bajmók, 1908 január hó 1.

Berger Mihály
pénztáros.

Lichtneckert József
igazgató.

Herold Antal
könyvelő.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Ifj. Berger Jakab. Czetti József. Kollár Ferenc. Kovács János. Lichtneckert János. Majer Márton. Merkovits József. Nagy József. Patacsics József. Pfeiffer János. Ritser Jakab. Ritser Pál. Fischer Zsigmond. Valter Antal.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Pfeiffer Pál, elnök. Tóth István. Lutz János. Pfeiffer József. Kollár Simon.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában.